

Lokal udviklingsplan for *Kragelundskolen*

1 Indhold

2	Den lokale udviklingsplan – hvad og hvorfor?	3
2.1	Politiske beslutninger – retningen for hele Børn og Unge	3
2.2	Fælles indsatser i Område Oddervej	4
2.3	Vores lokale indsatsområder	5
3	Vores lokale indsatsområder – nærmere beskrevet	6
3.1	Kostpolitik, herunder udvikling af Mælkebøtten så den understøtter det sunde valg og kan indgå i den understøttende undervisning udviklingspunkt	6
3.2	Robusthed, herunder fokus på elevrobusthed og forældrerobusthed samt kommunikation herom. Udviklingspunkt	8
3.3	IT, herunder udvikling af didaktik og pædagogik til understøtning af læring, innovation og kommunikation Indsats på skolen	10
3.4	Synlig læring, udvikling af målstyret undervisning <i>Indsats på skolen</i>	13
	Bilag 1: Kostpolitik, Etik omkring måltider, Madkundskab	14
	Bilag 2: Synlig læring. Evidensindsamling på Kragelundskolen efteråret 2014.....	18

2 Den lokale udviklingsplan – hvad og hvorfor?

Den lokale udviklingsplan (LUP) er en samlet beskrivelse af de særlige indsatsområder, vi som skole vil arbejde med i 2015-2016. Med LUP'en gives et indblik i, hvor vi er på vej hen, og hvordan vi vil sikre, at vi når der til.

Rammen for vores lokale udviklingsplan er først og fremmest de udviklings- og tilsynspunkter, som vi ved vores kvalitetssamtale i foråret 2014 har besluttet, at vi vil stille skarpt på. Men planen har samtidig til formål at tydeliggøre sammenhængen mellem vores lokale indsatsområder og de overordnede mål og rammer for Oddervej og for Børn og Unge under ét.

2.1 Politiske beslutninger – retningen for hele Børn og Unge

Med vedtagelsen af Budget 2015 og Kvalitetsrapporten for 2013 har byrådet besluttet, at Børn og Unge som samlet organisation skal investere i og styrke de tidlige, forebyggende indsatser 0-18 år *samtidig* med at vi skal effektivisere.

Kvalitetsrapporten for 2013 viser, at de indsatser, Børn og Unge iværksætter i dag, gavner langt hovedparten af de aarhusianske børn og unge – men samtidig, at der fortsat er en mindre gruppe børn og unge, hvis sociale baggrund har væsentlig negativ betydning i forhold til deres chancer senere i livet. Som supplement til Folkeskolereformen og Erhvervsskolereformens fokus på 6-18-årsområdet har byrådet derfor besluttet, at vi skal have et tilsvarende stærkt fokus på 0-6-årsområdet, hvor børnenes forudsætninger for at trives og fastholde en alderssvarende udvikling hele vejen gennem barndommen og ungdomslivet bliver grundlagt.

Hvis alle børn skal have disse forudsætninger, er forældrene helt afgørende - og de forældre, der har brug for det, skal derfor have hjælp til *se/v* at støtte deres barns tidlige udvikling.

Samtidig skal Børn og Unge styrke det tidlige, forebyggende arbejde med en endnu mere målrettet understøttelse af børnenes udvikling af både kognitive og ikke-kognitive færdigheder. Det indebærer en tidligere og mere systematisk opsporing af de børn, der har brug for hjælp, fælles mål for de 0-6-årige børns udvikling, samt indsatser, som i højere grad end i dag baseres på viden om og opfølgning på, hvad der virker.

Endelig skal Børn og Unge iværksætte en forstærket og målrettet indsats for de udskolingselever, der allerede har eller forventes at få sværest ved at komme i gang med en ungdomsuddannelse – heriblandt de unge, som vil blive udfordret af de kommende adgangskrav til erhvervsuddannelserne.

Parallelt her med har byrådet med Budget 2015 besluttet, at Børn og Unge (lige som resten af Aarhus Kommune) hen over 2016-2018 skal finde effektiviseringer for gennemsnitligt 1 pct. om året, hvoraf vi som samlet afdeling kan beholde den halve pct. til geninvestering eller intern omprioritering. Hvis vi på én gang skal indfri disse politiske beslutninger, skal såvel effektiviseringer som geninvesteringer og omprioriteringer vælges med blik for kravet om, at vi samtidig investerer i og styrker de tidlige, forebyggende indsatser.

Samlet set ændrer disse politiske beslutninger ikke ved de overordnede mål, Børn og Unge arbejder efter: Alle børn og unge skal fortsat trives, lære og udvikle sig, have gavn af og gavne det fællesskab, de er en del af. Med andre ord er vores opgave fortsat at sikre, at *alle* børn og unge bliver så dygtige som de kan, at den negative betydning af deres sociale baggrund mindskes, og at de trives undervejs.

Men det kræver, at vi i højere grad prioriterer og målretter de ressourcer, vi har til rådighed, at vi styrker den tidlige opsporing og det forebyggende arbejde, og at vi følger mere systematisk op på, hvad der kommer ud af vores indsatser. Endelig kræver det et tættere tværfagligt samarbejde om kerneopgaven – både internt i Børn og Unge, og på tværs i Aarhus Kommune.

2.2 Fælles indsatser i Område Oddervej

Ud over vores egne lokale udviklingsambitioner samarbejder vi ligeledes med de øvrige dagtilbud, skoler og fritids- og ungdomstilbud i Område Oddervej på følgende punkter:

Hovedpunkter i områdechefens strategipapir

Strategipapiret beskriver det strategiske ledelsesmæssige fokus, Karen Marie Schytter som områdechef sætter for områdeledelsen for at sikre retning for udvikling af kvaliteten i kerneopgaven, opnå progression i effekten og høj grad af samskabelse i et 0 – 18 års perspektiv. Strategipapiret udpeger, hvad der i områdechefens øjne ledelsesmæssigt skal prioriteres højest i området som helhed, når vi på én gang skal følge den retning, der politisk er udstukket for Børn og Unge som samlet organisation, og samtidig skal tage højde for de lokale udviklingsbehov der har vist sig ved kvalitetssamtalerne i 2014.

1. Styrkelse af social kapital

- At alle børn og unge i området udvikler mestringsstrategier i forhold til egen og fællesskabets læring.
- At organisationskulturen i området bygger på inddragelse og samskabelse omkring løsning af kerneopgaven.
- At ledelsen kvalificeres i ledelse på tværs af grænser og herigennem medvirker til at udbygge sammenhængskraften internt i BU, mellem BU og MSB og med borgerne.
- At forældrene oplever sammenhæng mellem institutionens-/skolens skriftlige information og den mundtlige dialog

2. Tidlig opsporing og indsats

- At alle børn og unge i vanskeligheder opspores rettidigt og forældrene inddrages som primær ressource i opgaveløsningen.
- At arbejdet med den tidlige opsporing og indsats kvalificeres og effektiviseres ud fra en styrkelse af det fælles sprog på tværs af MSB og MBU omkring løsning af kerneopgaven
- At der generelt i området sker en systematisering af arbejdet med den tidlige opsporing 0 – 16 år gennem anvendelse af fælles basisværktøjer

- At ressourcerne for dagtilbud, skole og FU planlægges som en samlet indsats omkring de respektive børn og unge fællesskaber i distrikterne
- At medarbejderne oplever at kunne løse kerneopgaven i fællesskab lokalt
- At medarbejdere oplever at de kan rekvirere hurtig og relevant tværgående bistand og sparring omkring børn, unge og forældre i vanskeligheder og at det foregår i en samskabende ånd
- At arbejdet med Relationel Koordinering både kvalificerer det faglige samarbejde omkring overgange i barnets og de unges læring og får betydning for at understøtte forældrerobustheden på et tidligt tidspunkt
- At den nye samarbejdsmodel mellem MSB og MBU er fuldt implementeret i 2015

3. Resultatbaseret ledelse af læring og trivsel

- At alle børn og unges lyst til læring udvikles og udfordres gennem hele dagpleje-, dagtilbuds- og skoleforløbet
- At alle børn lærer mest muligt
- At alle børn omkranses af robuste fællesskaber, hvor den enkelte kan udvikle mod, motivation og vedholdenhed til at gøre en indsats for at lære
- At ledelse og medarbejder oplever høj trivsel, mening og fleksibilitet i opgaveløsningen
- At ledelsen leder progressionsorienteret og resultatbaseret
- At ledelsen leder delegerende, inddragende og samskabende

2.3 Vores lokale indsatsområder

I forbindelse med opfølgning på vores kvalitetsrapport for 2013 har vi besluttet, at vi fremover vil sætte et særligt fokus på følgende i vores skole:

Udviklings- og tilsynspunkter for 2014:

- **Kostpolitik, herunder udvikling af Mælkebøtten så den understøtter det sunde valg og kan indgå i den understøttende undervisning** *Udviklingspunkt*
- **Robusthed, herunder fokus på elevrobusthed og forældrerobusthed samt kommunikation herom.** *Udviklingspunkt*
- **IT, herunder udvikling af didaktik og pædagogik til understøtning af læring, innovation og kommunikation** *Indsats på skolen*
- **Synlig læring, udvikling af målstyret undervisning** *Indsats på skolen*

3 Vores lokale indsatsområder – nærmere beskrevet

3.1 Kostpolitik, herunder udvikling af Mælkebøtten så den understøtter det sunde valg og kan indgå i den understøttende undervisning *udviklingspunkt*

Kragelundskolen har en kostpolitik og et forslag til generel fremme af sundhed i undervisningen. Bilag 1

E: Den ønskede effekt skal ses som et led i at øge børn og unges sundhed og trivsel

Vi ønsker at give alle børn og unge på Kragelundskolen de bedste forudsætninger for at lære.

Det er derfor vores ambition, at børn og unge får morgenmad, at de spiser frokost hver dag, at de får tilbud om at købe sund mad på skolen, samt at de i løbet af deres skoletid blive i stand til selvstændigt at træffe fornuftige valg af mad og drikke.

Dette skal ske i sammenhæng med, at de både får viden om, hvad sund mad er, og at de forventes at deltage i en skolekultur, hvor der er fokus på etik omkring måltidet.

Vi forventer derfor, at eleverne i Trivselsundersøgelsen 2016 svarer:

- At flere elever i 0. og 1. klasser spiser morgenmad end i 2014
- At flere elever på skolen spiser frokost

Vi forventer derfor også, at det af Kvalitetsrapporten i 2015 fremgår, at der er et faldende antal overvægtige elever på 6. Årgang

Desuden forventer vi, jævnligt at blive mødt af duften af nybagt brød, når vi møder på skolen

Y: De planlagte ydelser

Mælkebøtten:

- Den nuværende aftale med levering af mad fra ekstern kantine opsiges pr. 1. august 2015
- Der ansættes en økonoma eller kok i Mælkebøtten med henblik på delvis egenproduktion af måltider
- Der indkøbes de nødvendige maskiner m.v., og der etableres forhold til produktion af mad, der overholder gældende regler
- Mælkebøttens personale tilbydes relevante kurser i forhold til den nye opgave
- Udvikling af et ernæringsmæssigt fornuftigt og for eleverne attraktivt tilbud af mad i Mælkebøtten bestående af et måltid om dagen samt salatbar og hjemmebakket brød
- Mælkebøttens personale udfordrer børns valg, når de køber mad, så de hjælpes til at træffe fornuftige valg og udvikler deres smag
- Skolens kostudvalg deltager i udviklingen af tilbuddet i Mælkebøtten

Herved gøres det attraktivt at spise sundt

Aktiviteter i skolen:

- Produktion af mad i faget madkundskab samt i den daglige undervisning, understøttende undervisning, i SFO-tiden og på lejrskoler tager udgangspunkt i kostpolitikken og de tanker faggruppen i Madkundskab har formuleret i april 2014 (Bilag 1)
- Det pædagogiske personale forholder sig kritisk til det mad børn og unge spiser herunder deres madpakker og udfordrer deres valg
- Elever i SFO tilbydes morgenmad før kl. 8.00 i SFO's morgenåbning
- Elever i 5.-9. der har brug for det, tilbydes morgenmad før kl. 8.00 i SFO's morgenåbning
- Det pædagogiske personale deltager i elevernes spisepause og insisterer på en god kultur omkring måltidet

Herved sikres, at børn og unge udvikler en fælles kultur, der (forhåbentligvis) rækker ud over skoletiden

Kommunikation om kost:

- Forældrene informeres gennem Intra, Kragenytt (skoleblad) og på forældremøder, og eleverne informeres i skoletiden om:
 - o mælkebøttens udbud
 - o skolens kostpolitik
 - o kostens betydning for børns muligheder for at lære
 - o skolens forventninger til forældrene om at sørge for at deres børn spise fornuftigt og sundt og at forældrene stiller krav til deres børn herom

Forældrene og eleverne kan hermed understøtte skolens indsats

Sundhedsplejerskerne:

- deltager i kostudvalget
- inddrages i arbejdet med information af børn og forældre
- iværksætter om nødvendigt en særlig indsats i samarbejde med det pædagogiske personale, enkelte børn og deres forældre

Herved sikres sundhedsfagligt forsvarlige valg og at udsatte børn hjælpes

O: Organisering af indsatsen

Den administrative leder står sammen med kantinelederen for udviklingen af Mælkebøtten. Der udarbejdes et forventet budget for udviklingen af tilbuddet over tre år. Hvorefter tilbuddet forventes at hvile i sig selv.

Fagudvalget i madkundskab sikrer gennem videndeling samt gennem styring af indkøb til undervisningen og den understøttende undervisning, at kostpolitikken følges i 2015-2016

FPL'eren med ansvar for indkøb sikrer gennem styring af indkøb til SFO, at kostpolitikken følges i 2015-2016

I Kragelundskolens årsskrift beskrives kostpolitikken og forventningerne til forældrene. Skolelederen sætter emnet på dagsordenen på et lærermøde og et pædagogmøde om året.

R: Konsekvenser for ressourcer

Der afsættes ressourcer i budgettet for 2015 og 2016 til:

- ansættelse af en medarbejder i Mælkebøtten
- udvikling af tilbuddet i Mælkebøtte
- kompetenceudvikling af personalet
- underskudsgaranti i tilbuddets først tre år

3.2 Robusthed, herunder fokus på elevrobusthed og forældrerobusthed samt kommunikation herom. Udviklingspunkt

E: Den ønskede effekt er at gøre børn og unge til livsduelige mennesker. Det skal ske i et samarbejde med forældrene og er en del af arbejdet med børn og unges sundhed og trivsel

Børnene på Kragelundskolen skal i løbet af deres skoletid udvikle en robusthed og opnå en dannelse, der sætter dem i stand til at klare passende udfordringer og mestre deres eget liv.

Det er derfor vores ambition i samarbejde med Højbjerg Dagtilbud og FU - Ung i Aarhus Syd, at børnene opnår tro på egne evner og kompetencer. Det skal ske ved at de oplever at kunne tåle og håndtere modsætninger og udfordringer.

Det er vores ambition at det skal ske i et tæt samarbejde med forældrene, hvor vi gennem vores forventninger til klassernes / skolens "professionelle" forældre fællesskaber, vil opnå, at forældrenes ressourcer styrker det enkelte barn og barnets fællesskabs udvikling.

Vi forventer derfor at:

- børnene og de unge i Trivselsrapporten i 2016 giver udtryk for, at de i højere grad kan få hjælp af en voksen end i 2014 og at flere børn er glade for at gå i skole
- flere forældre i brugertilfredshedsundersøgelsen i 2016 ved, hvad skolen forventer af dem end i 2014
- skolebestyrelsen har formuleret et notat om, hvad vi på Kragelundskolen forstår ved "forældrerobusthed"
- færre børn har tristesse eller har brug for hjælp for at kunne klare at gå op til 9. klasseprøverne
- 95% målsætning: stiger
- Færre skift mellem ungdomsuddannelser

Y: De planlagte ydelser

- formulere hvad vi forstår skoleparathed i pjecen: "Parat til skole", sammen med Højbjerg Dagtilbud

- skolebestyrelsen beskriver i samarbejde med skolens professionelle, hvad vi forstår ved robusthed hos børn og hos forældre
- skolebestyrelsen formulerer, hvilke forventninger vi har til forældrene i principperne for skole-hjemsamarbejde
- informere forældrene om skolens værdigrundlag og arbejdsprincippet om at følge alting til dørs.
- Informere om arbejdet med inklusion på skolen
- obligatorisk deltagelse i Aarhus kommunes tilbud om :
 - o Social pejling på 5. Årgang
 - o SMG-møder i på 7./8. Årgang
 - o Sociale medier og digital pejling, møder (hvis det kommer igen)
- livsmestringsforløb og prøveforberedelsesforløb på henholdsvis 8. og 9. årgang i samarbejde med FU
- uddannelsesparathedsvurdering som en passende udfordring på 8. og 9. årgang.
- Der tilrettelægges særlige forløb og tilbud til børn med særlige udfordringer
- Udvikling af udskolingens organisering og indhold de kommende 3 år

Herved skaber vi et fælles fundament af viden og retning og styrker herved mulighederne for at støtte børn og unge i fællesskab med forældrene og de andre professionelle i Kragelundskolens distrikt. Samtidig giver vi gennem arrangementerne rum til at børn og unge sammen med deres forældre øver sig og udvikler sig.

O: Organisering af indsatsen

Ledelsen organiserer, at der i det almindelige skole-hjemsamarbejde arbejdes med at forældrefællesskaberne udvikles i faser, fx:

0.-3. årgang: etablering af forældrefællesskaber, kollektiv ansvarlighed for klassetrivsel, faglig, social og kulturel inklusion

4.-6.årgang: forældrefællesskabet skal arbejde for at øge elevernes selvstændighed

7.-9. Årgang: indsigt i og ansvar for uddannelsesparathed og valg af ungdomsuddannelse

R: Konsekvenser for ressourcer

Tid til lærere og pædagoger til skolehjemsamarbejde til fællesarrangementer

Ressourcer til eksterne oplægsholdere til Aarhus kommunes arrangementer

3.3 IT, herunder udvikling af didaktik og pædagogik til understøtning af læring, innovation og kommunikation *Indsats på skolen*

Kragelundskolen har gennem de sidste år haft fokus på at udvikle skolen IT-hardware til såvel undervisning som til løsning af administrative og tekniske opgaver.

I forbindelse med skolens RULL-projekt er der således opsat smartboards eller projektorer i alle klasselokaler og faglokale. Samtidig er skolens netværk blevet opgraderet, og der er bærbare PC'ere og i et mindre omfang, Ipads tilgængelige for skolens elever. På skolen er etableret IT-rygsække til elever med behov for særlig støtte til læsning.

Skolens PLC-medarbejder har uddannelse i digitale læremidler. Skolen har flere pædagogiske IT-vejledere samt lærere og pædagoger med særlig viden om anvendelse af teknologi i den almindelige undervisning og i støtteundervisningen. På skolen er der desuden en læreruddannet teknisk IT-vejleder, samt en tekniker med IT-uddannelse. Alle pædagogiske medarbejdere har en bærbare PC'er og forventet at anvende dem i såvel undervisning, som til løsning af administrative opgaver.

E: Den ønskede effekt

IT-indsatsen skal forbedre børnenes læring, både direkte gennem anvendelse af læremidler og hjælpemidler, som IT understøtter, og indirekte gennem anvendelse af elektroniske elevplaner og test. Desuden forventes tekniske IT-løsninger at forbedre indeklimaet med heraf afledt forbedret læring.

Det er vores ambition, at alle elever uanset deres faglige niveau skal ligge over Aarhus kommunes gennemsnit i de kommunale prøver og over landsgennemsnittet i 9. klasseprøverne. Det er desuden vores ambition, at vi løfter alle elevergrupper lige meget.

Det vil vi dokumentere gennem elevernes resultater i dansk-læseprøver og matematikprøverne i 3. og 8. klasse i henholdsvis 2015 og 2016 og i resultaterne i 9. klasseprøverne alle fag i 2015 og 2016, samt karaktererne der er vægtet på baggrund af eleverne socioøkonomiske baggrund.

Y: De planlagte ydelser

- Deltage i Aarhus kommunes afprøvning af og udvælgelse af **en pædagogisk platform**. På Kragelundskolen afprøver klasser "Skoleskyen" som platform for al læring i klasserne. Fordi:
 - o Digitale læremidler kan målrettes undervisning og læring i den enkelte klasse
 - o Overblik over den enkelte elev og klasens arbejde for elever, lærere / pædagoger og forældre
 - o Differentieringsmuligheder i forhold til alle elever

- Introducere **GAF**A for personalet og elever. Der holdes løbende kurser for personalet. Fordi:
 - o GAFA er et godt og gratis tilbud om en officepakke

- GAFAs kan tilgås hjemmefra
- Kragelundskolen er fra efteråret 2014 en af syv **FabLab - Schools** i Aarhus. Dette sker samtidig med to andre skoler i område Oddervej. Til understøttelse af skolens arbejde med innovation og iværksætteri samt arbejdet med styrkelse af børnenes teknologiske forståelse, sætter vi fokus på børns eksperimenterende tilgang til at udvikle og lære. Det sker ved at skabe rammerne for at dette kan ske. Skolens fokus bliver (er ikke formuleret færdig). Fordi:
 - FabLab vil understøtte de dele af læringen, der tager udgangspunkt i elevernes egne initiativer og ideer
- Udarbejde Kragelundskolens **læseplan i IT**. Fagudvalgene på skolen udarbejder inden for hvert fagområde en læseplan for IT i de enkelte fag. Denne vil løbende blive revideret efterhånden som de forenklede fælles mål indføres. Fordi:
 - Læseplanen er en inspirationskilde til og en måde at vidende på i forhold til lærernes og pædagogernes planlægning af undervisning og understøttende undervisning
 - Læseplanen er en måde at sikre, at alle elever på Kragelundskolen lærer om og anvender IT som en integreret del af deres læreprocesser
- **Elektronisk sprogvurdering af 0. klasse elever**. Fordi:
 - Den giver et billede af den enkelte elev potentialer og udfordringer
 - Den sikrer en tidlig indsats i forhold til børn med særlige behov, både hvis de er fokuserede eller særlige
 - Giver et dokumenteret grundlag for samarbejde med dagtilbuddet
- **Systematisk brug af IT-teknologi** ved gennemførelse af: trivselsundersøgelser, Nationale test, prøver, valg til børnebyråd etc. Brugen understøttes af administrationens medarbejdere og de tekniske ITvejledere. Fordi:
 - Det sparer tid og sikrer dokumentationen
- Udelukkende brug af **elektronisk kommunikation mellem skole og hjem** (ud over arrangementer og møder): Brug af elektroniske kontaktbøger, elevplaner, uddannelsesplaner, karakterark, framelding til lektiehjælp, skoleblad, beskedsystem, skolebestyrelsens information, hjemmeside, invitationer, spørgeskemaer etc. Fordi:
 - Det sparer tid og papir og forventes at mindske mulighederne for misforståelser
- **"Bring you own Devices"** skal udvikles og understøttes. Fordi:
 - det giver flest mulige børn adgang til anvendelse af IT på skolen
- Øge anvendelsen af **digitale læremidler**. Fordi:
 - det understøtter anvendelsen af IT
 - det øger differentieringsmulighederne

- **Kompetenceudvikle lærere**, der underviser elever med IT-rygsæk
 - o Den pædagogiske IT-vejleder med ansvar for IT-rygsækkene udbyder i 2015 og 2016, løbende interne kurser i pædagogisk og teknisk brug af "rygsækken". Det er obligatorisk for alle elevens lærere at deltage.

O: Organisering af indsatsen

- Aktiviteterne koordineres i skolens IT-gruppe, der består af ressourcepersoner indenfor IT og fra specialcenteret, samt den administrative leder og skolelederen
- For hver aktivitet er der en tovholder, der indkalder, igangsætter og er ansvarlig for aktiviteten og for kommunikation med eksterne bla. Aarhus kommunes pædagogiske læringscenter, herunder "de 32" ("Skoleskyen" i 2014/15 , FabLab 2014 ff., digitale læremidler i 2013 ff.), forvaltningens IT-afdeling og bygningsafdeling m.fl. (netværk, hardware ff.) og Pædagogisk afdeling (Sprogvurderinger i 2013 ff.)
- Der afholdes løbende interne kurser og videndeling på skolen. Disse varetages primært af skolens ansatte og iværksættes af IT-gruppen eller lærere i fagteamene. Interne kurser i IT-rygsækkene er obligatoriske for alle rygsækbrugernes lærere.
- Der entres gennem PLC i videst mulig omfang med "de 32", når de kan facilitere aktiviteterne på skolen.

R: Konsekvenser for ressourcer

- Der afsættes 2/3 lærerstilling til pædagogiske og tekniske IT-vejledere
- Der ansættes 1/2 IT- tekniker i samarbejde med Holme Skole.
- Der afsættes tid til etablering af skolens eget pædagogiske læringscenter
- Der afsættes midler i budgettet til indkøb af ca. 30 I pads og opbevaringskabe samt vedligeholdelse af skolens hardware og netværk
- Indkøb af digitale læremidler prioriteres
- Der afvikles interne kurser i 2015 i IT-rygsække for de lærere, der underviser i klasser med elever med en rygsæk

3.4 Synlig læring, udvikling af målstyret undervisning *Indsats på skolen*

E: Den ønskede effekt er et led i skolens arbejde med børns læring.

Børn skal have et sprog for læring.

Vores ambition er, at alle elever skal kunne tale om, hvad de lærer, og hvordan de har lært det.

Vi vil i efteråret 2016 gennemføre den samme undersøgelse, som vi har gennemført i efteråret 2014 (se bilag). Vi vil sammenligne undersøgelserne, og derved blive klogere på, hvor langt vi er kommet i dette arbejde.

Y: De planlagte ydelser

- Lærere tilbydes deltagelse i Undervisningsministeriets udviklingsprojekt i forenklede fælles mål i januar til marts 2014.
- Skolens pædagogiske personale forholder sig til målstyret undervisning på pædagogiske arrangementer i foråret 2014.
- Skoleledelsen arbejder med elevcentreret ledelse sammen med læringskonsulenter fra ministeriet og deltager ligeledes i undervisningsministeriets udviklingsprojekt.
- Vi har 7 lærere på KOPRA linjefagsuddannelse i dansk og matematik og fortsætter med dette de kommende år.
- Vi har valgt, at benytte os af nationale indsats og tilbud, samtidig med vi til stadighed arbejder med at skabe meningsfuld lokal forankring, som også giver plads til en kritisk debat blandt det pædagogiske personale.
- Ved planlægningen af det kommende skoleår, vil vi træffe beslutning om, hvordan vi kan arbejde videre med denne indsats, når den fra 1.8.2015 skal implementeres.

O: Organisering af indsatsen

Se ovenfor. Indsatsen koordineres af ledelse; PU og PLC.

R: Konsekvenser for ressourcer

Vi afsætter de fornødne ressourcer til vikardækning, kurser etc.

KOSTPOLITIK

På Kragelundskolen arbejder vi med at forbedre den generelle sundhed, hvilket denne kostpolitik skal være en del af.

Denne politik gælder for hele Kragelundskolen dvs. undervisning, SFO, Mælkebøtten m.m.

Mål:

- At lære børnene/eleverne gode kostvaner og at kunne træffe sunde valg.
- At give børnene mulighed for at få sund og velmagende mad på skolen.
- At børnene forbinder noget rart og hyggeligt med det at spise sundt mad.
- At skolens kantine har et varieret og sundt udbud af mad og drikkevarer, som:
 - lever op til Sundhedsmyndighedernes anbefalinger for kost.
 - følger de regler, der er fastlagte i "Handlingsplan for kost" for Århus Kommune.
 - indeholder et stort udbud af frugt og grønt.

Hvorfor

- Sund skolemad er med til at fremme børnenes sundhed.
- Mætte børn kan lettere koncentrere sig.

Hvem

- Forældrene samt skolen har alle et ansvar for at fremme de gode madvaner hos børnene.
- Dette sker i et samarbejde mellem lærerne/pædagogerne, forældrene og børnene, mellem personalet i kantinen og børnene og mellem personalet i kantinen og ledelsen.
- Både Elevrådet og Skolebestyrelsen er aktive partnere.

Principper

- Det sikres at vareudbuddet tager hensyn til alle aldersgrupper.
- Lærerne/pædagogerne skal prioritere spisepausen og sammen med børnene - uanset årgang - skabe en god atmosfære omkring måltidet.
- Eleverne inddrages og får indflydelse på processen via Elevrådet.
- Orientering om udbud og priser i kantinen kan altid læses på nettet.
- Skolen støtter kantinevirksomheden økonomisk.
- Der etableres et kostudvalg bestående af alle interessenter.
- Der etableres et kantineudvalg bestående af kantinepersonalet og den administrative leder.

Hvornår

- Gældende fra skoleåret 2013/14.
- Skolebestyrelsen og Elevrådet samarbejder med skolen om, hvordan vi bedst fører kostpolitikken ud i livet.

2. behandling af SB den 23.10.2012

Godkendt af MED den 06.12.2012

Forslag til at fremme den generelle sundhed, i undervisningen:

Kost og sundhed sidestilles med andre timeløse fag:

Klasseteamet planlægger ved skoleårets begyndelse, hvem og hvordan kost og sundhed varetages i undervisningen. Det er oplagt at lægge dette emne ind i idrætstimer, kl. time, n/t, fysik eller biologi. Emnet kan også tilgodeses i klasseuger eller årgangsuger. Sundhedsugen bør genindføres.

Der findes masser af materiale på nettet, som er lettilgængeligt.

På 6. klassetrin varetager især faget hjemkundskab området.

Kl. time:

Såfremt kl.times bruges til hyggetime, bør en evt. kageordning kombineres med frugtfad, så eleverne også får sund hyggemad. I øvrigt bør man overveje, hvor ofte sådan en hyggetime skal finde sted. Vi anbefaler en gang om måneden.

Hyggetime/afslutning op til ferier:

Ved disse timer serveres kun sund hyggemad. Det er en stor succes at lade hver elev medbringe lidt frugt, tørrede frugt og nødder til et fælles frugtfad.

Det skal ikke længere være tilladt at medbringe slik ved evt. juleafslutning. Præmier ved lege, banko mm skal ikke være slik.

Kostpolitik i forbindelse med lejrskoler:

Ved lejrskoler prioriteres gode råvarer og sund kost højt. Er man på lejrskole, hvor man får forplejning, bør man stille krav til køknet om sund kost. Eleverne bør få så meget frugt og grønt og fuldkornsprodukter som muligt.

Ved lejrskoleophold skal der være retningslinjer for indtagelse af slik og sodavand. Skolen /lærerne bestemmer, hvor mange lommepenge eleverne må medbringe. Ligeledes opstiller lærerne regler for, hvornår eleverne må indtage søde sager. Dette for at sikre, at elever får sund kost, så de har energi til at deltage i lejrskoleprogrammet.

I stedet for slik kan lærerne bede forældre om at bage kager til lejrskoleturen.

Skolen i biografen:

Når elever og lærere tager i biografen eller på andre ture i skoletiden, er det ikke tilladt at medbringe eller købe slik.

De ældste elevers udgangstilladelse:

Såfremt elever med udgangstilladelse vælger at købe slik, chips, sodavand mm i spisepausen, skal det indtages, inden de vender tilbage til skolen.

Skolefest og salg af søde sager:

Ved skolefester sælges kun kage.

Såfremt 8. klasserne ønsker at tjene yderligere penge, findes der mange, mange muligheder. Fx julebanko, oprydning på Tangkrogen efter 1. maj.

Forældremøder:

Ved forældremøder orienteres forældrene om rammerne for spisepausen, om vigtigheden af en sund madpakke. Det kan ske efter behov, ved lærerskifte. Som et minimum tages det op én gang i indskolingsårene, én gang på mellemtrinnet og én gang i overbygningen.

Det er her også vigtigt, at lærerne fortæller forældrene, at der tages et medansvar for, at elever spiser deres madpakker.

Lærerne bør også fortælle forældrene om rammerne for frugt og kage mm i undervisningen.

Forældrene bør ved forældremøder have mulighed for at tale om fødselsdage og mad og søde sager.

Udarbejdet af kostudvalget

Tanker om det nye fag madkundskab på Kragelundskolen

På UVM's hjemmeside finder man nedenstående beskrivelse af lovændringen i forbindelse med faget madkundskab.

Lovændringer der vedrører Nye fag: Madkundskab – Håndværk og Design: §1, Nr. 9

9. I § 5, stk. 2, nr. 2, litra d, ændres »Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab« til: »Håndværk og design samt madkundskab«

Hjemkundskabsfaget er i dag meget bredt, og der er på baggrund af fagets timetal behov for en forenkling af fagets mål og en modernisering af fagets didaktik. I dag har faget hjemkundskab vægt på sundhed, kultur, æstetik, livskvalitet, samfund, ressourcer, miljø og etik. Med forslaget om at ændre navn fra hjemkundskab til madkundskab lægges der øget vægt på viden og færdigheder i forbindelse med mad og madlavning. Råvarer og mad vil være udgangspunktet for fagets aktiviteter, og fagets mål ændres med henblik på at afspejle dette.

På Kragelundskolen har vi de seneste år faktisk lagt hovedvægten af teoridelen i vores undervisning på netop de områder, som lovændringen nu lægger op til. Enten har vi tidligere forsømt dele af Fælles Mål eller også har vi blot været forud for vores tid - vi hælder til det sidste ☺.

"Rammerne for det nye fag er, at madkundskab skal styrke elevernes kompetencer i forhold til mad og madlavning. Fagets fokus ændres desuden fra den samlede husholdning til at omhandle mad, smag og sundhed, fødevarerbevidsthed, madlavning samt måltider og madkultur", siger lektor på Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet og formand for arbejdsgruppen for Fælles Mål i Madkundskab Karen Wistoft.

De tanker, der kommer i spil her, synes jo ikke nye. Vi synes i højere grad, at navneændringen bliver en mere passende beskrivelse af det fag, som allerede er at læse i de eksisterende fælles mål (i hvert fald af den måde, vi hidtil har fortolket disse) og faget som det praktiseres på Kragelundskolen. Vi er spændte på at se, hvor store ændringer de nye fælles mål foreskriver, men ovenstående beskrivelse passer meget fint på den undervisning i hjemkundskab, som er på Kragelundskolen. Fagudvalget i hjemkundskab læser og inddrager de nye fælles mål i årsplaner for det kommende skoleår.

Lektor på Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet og formand for arbejdsgruppen for Fælles Mål i Madkundskab Karen Wistoft anbefaler:

- *Skolen bør ikke isolere faget men anerkende det som kundskabs- og trivselsfremmende fag og integrere det i skolens agenda.*
- *Skolelederen må vælge faguddannede lærere og/eller fagprofessionelle til undervisningen i madkundskab.*
- *Lærerne må skabe faglig respekt hos forældre, elever og kolleger ved at tage faget og fagets indhold alvorligt – det handler ikke kun om at lave pandekage!*

Af anbefalingerne mener vi, at vi på Kragelundskolen, kun har en udfordring i at leve op til punkt et. Her bør vi i højere grad vende os mod det tværfaglige samarbejde fx med N/T, historie og lignende. PE/RS02/04/14

Synlig læring

I forbindelse med kurset Synlig læring er vi blevet stillet opgaven at indsamle evidens i forhold til et eller flere valgte områder: Ledere som evaluatører, Den synligt lærende elev, Kend din virkning, Inspirerede og passionerede lærere, effektiv feedback og Visible learning-skolen

Vi har valgt områderne: Den synligt lærende elev og Inspirerede og passionerede lærere

3.5 Den synligt lærende elev

Vores evidensindsamling har især handlet om temaet: Den synligt lærende elev.

Det var det tema, som vi fandt mest interessant og relevant for vores skole. Vi ser her et stort udviklingspotentiale, og var derfor nysgerrig efter at finde ud af i hvilket omfang eleverne ser sig selv som synligt lærende.

Vi har indsamlet evidens på følgende måder:

1. Walkthroughs på Kragelundskolen i forskellige klasser (workbook side 17) - 18 elever
2. Fokusgruppeinterviews på hhv. 4., 6, og 9. årgang (workbook side 15)- 30 elever
3. Interviewspørgsmål i klasseværelset (workbook side 25) - 22 elever

3.6 Inspirerede og engagerede lærere

Under området Inspirerede og engagerede lærere:

4. Spørgeskema om lærerfeedback på 9. årgang (workbook side 61) - 10 elever

3.7

3.8 Mål

Målet med arbejdet har været at finde ud af i hvilket omfang eleverne på Kragelundskolen ser sig selv som synligt lærende elever.

3.9 Kriterierne for synligt lærende

Synligt lærende elever er elever der:

- Kan være sine egne lærere
- Kan formulere, hvad de lærer, og hvorfor

- Kan tale om, hvordan de lærer - de strategier, de bruger til at lære
- Kan formulere deres næste læringstrin
- Kan bruge selvreguleringsstrategier
- Er evalueringskompetente (forstår de evalueringsværktøjer, der bruges, og hvad deres resultater betyder og kan evaluere sig selv)
- Søger, giver ikke op over for og stræber efter udfordring
- Kan sætte læringsmål
- Stiller spørgsmål
- Ser fejl som muligheder, og er tryk ved at sige, at de ikke kender svaret og/eller har brug for hjælp
- Positivt støtter deres kammeraters læring
- Ved, hvad der skal gøres, når de ikke ved, hvad de skal gøre
- Aktivt søger feedback
- Har metakognitive færdigheder og kan tale om disse (systematisk planlægning, hukommelse, abstrakt tænkning, kritisk tænkning, problemløsning osv.)

4 Opsamling på evidens

4.1 Walkthroughs på Kragelundskolen i forskellige klasser - 18 elever

Det er tydeligt, at der er rigtig god klasserumsledelse i de klasser, vi besøgte. Eleverne er aktive, de arbejder meget – og der er en blanding mellem monolog, dialog og selvstændigt arbejde.

Der er meget få synlige mål og kriterier i klassen, men vi kan ikke altid vide, om eleverne har fået dem præsenteret tidligere – eller de bare ikke er der.

Det er ikke tydeligt mange steder, om der er forskellige undervisningsstrategier – men vi så også kun en lille del af timerne.

Der gives mest feedback på opgaver – noget på proces – og meget lidt på regulering – så der er et stort fokus på arbejde og læring.

Alle steder var elever engagerede i at lære

Konkluderende kan man, i forhold til de opstillede kriterier sige: at eleverne stiller spørgsmål, støtter positivt deres kammeraters læring, de ved hvad der skal gøres, når de ikke ved, hvad de skal gøre. De søger aktivt feedback, hvis de går i stå med opgaverne.

4.2

4.3 Fokusgruppeinterviews på hhv. 4., 6, og 9. årgang (workbook side 15)-30 elever

Eleverne i vores fokusgruppeinterviews er tilfældigt valgt fra protokollen, og vi opnåede en balance mellem forskellige typer af elever med tanke på præstationsniveau, etnicitet, baggrund, køn osv.

Vi oplevede det som en fantastisk måde at høre om undervisning og læring på fra elevernes perspektiv. En fokusgruppe giver netop muligheden for at dele ideer med hinanden og som et resultat kan man få en ægte indsigt i deres perspektiver. Denne undersøgelse gav derfor det mest nuancerede og også dybdegående indblik i eleverne som synligt lærende elever.

'En god elev'

Opsamlende kan man sige, at på spørgsmålet om, hvordan en god elev ser ud på vores skole, så svarede eleverne meget varieret og bredt. Svarene kan inddeles i forskellige kategorier - og i forhold til dannelsesdelen beskrev eleverne en god elev, som en der er en god kammerat, en der hjælper med at styrke sammenholdet. En der ikke siger nej, når nogen spørger om hjælp og som er hjælpsomme, hvis der er noget galt.

I forhold til adfærd er en god elev en der rækker hånden op i timen, hører efter hvad læreren siger, ikke snakker og forstyrrer i timerne, er velforberejdede og kan koncentrere sig. Det er også en elev, som ikke tager ordet fra læreren.

I forhold til læringsmæssige værdier er en god elev en der er god, men som ikke snakker for meget om det. En der kan samarbejde og har en positiv indstilling til skolen. En der kan deltage i socialt samarbejde, de er venlige mod andre mennesker og respekter de andre elever og lærerne.

Konkluderende kan man sige, at elevernes oplevelse af en god elev indbefatter hele formålsparagraffen for folkeskoleloven og viser reflekterede og socialt og fagligt ansvarlige elever.

'Hjælpe hinanden med at lære i klassen'

Et andet spørgsmål i interviewet handlede om at hjælpe hinanden med at lære i klassen.

Sammenfattende kan man her sige, at eleverne hjælper hinanden med at lære og støtter deres kammeraters læring positivt. De gør det ud fra følgende begrundelser: Vi lærer dobbelt så meget, og det går hurtigere, når man hjælper hinanden. Vi lærer også selv noget af at hjælpe andre. Man hjælper fordi man er en god ven og gerne vil hjælpe andre. Man lærer mere af at hjælpe hinanden, så kan man forklare hinanden det.

Man kan også konkludere, at det at hjælpe hinanden med at lære er helt naturligt for eleverne. De gør det ikke, fordi læreren siger det - de gør det 'af sig selv'.

'Hvad sker der når I laver fejl i jeres klasse'

I forhold til fejl kan man sammenfattende sige, at en langt overvejende del af eleverne ser fejl som muligheder og er tryk ved at sige, at de ikke kender svaret og/eller har brug for hjælp. De ved også hvad der skal gøres, når de ikke ved hvad de skal gøre.

Man kan også konkludere, at eleverne overvejende ikke giver op, og søger efter udfordringer. Især blandt de ældste elever gives der udtryk for dette kriterium. Det gælder også for især de ældste elever, at de til dels har metakognitive færdigheder og kan tale om disse - fx systematisk planlægning, abstrakt tænkning, hukommelse, kritisk tænkning, problemløsning osv.)

Feedback

I forhold til feedback kan vi sammenfatte følgende. Eleverne oplever ikke altid at der gives feedback - eller det er i hvert fald ikke en aktiv del af deres bevidsthed. Der gives udtryk for, at det giver god mening at få feedback, og at de godt kunne tænke sig at få mere feedback på deres opgaver og afleveringer.

Især de ældste elever giver udtryk for at der er blevet mindre tid til feedback i det nye skoleår, og de oplever ikke altid at vide, hvad der ligger til grund for deres karakterer. De får ikke spurgt lærerne, da de ikke vil have at det kan opleves som en klage. Karakterer ville give mere mening hvis der fulgte en anden feedback med.

At kunne formulere hvad man lærer og hvorfor samt formulere næst læringstrin

I forhold til kriterierne at kunne formulere hvad de lærer og hvorfor samt at kunne tale om, hvordan de lærer samt at kunne formulere de næste læringstrin oplever vi at der er udfordringer. Sammenfattende kan man sige, at det ikke er en del af elevernes sprog, og at de ikke er bevidste om det.

Det er klart her, at vi på Kragelundskolen har et udviklingspotentiale - og det er vores vurdering, at dette næste år skal være vores fokuspunkt.

4.4

4.5 Interviewspørgsmål i klasseværelset (workbook side 25) - 22 elever

Generelt har eleverne svært ved at skelne mellem hvad de lærer og hvad de laver. Og ofte svarer de på, hvad de laver fremfor hvad de lærer. Nogen gange kan mål og aktivitet også falde sammen - så når eleven svarer på spørgsmålet "Hvad er du ved at lære", så kan et muligt svar være, at jeg er ved at lave gangestykker eller skrive en historie. Disse svar kan være udtryk for både aktivitet og mål. Men eleverne har ikke et klart sprog for deres læring og er ikke bevidst om deres læringsmål.

Når eleverne skal forholde sig til, hvordan de kan vide, om de har lært det -er det også svært for dem at sætte ord på. Nogle af svarene lyder, at de har lært det når opgaven er afsluttet og

andre er ikke i stand til at forklare det. Et andet svar kan være, når læreren siger, at vi skal videre, så har vi lært det.

I forhold til modtaget feedback er det også et blandet billede. Omkring halvdelen af eleverne kunne huske, at de havde fået feedback af deres lærer for nylig. Den feedback handlede enten om opførsel eller var feedback i form af karakterer. Den anden halvdel kunne ikke huske nogen form for feedback.

I forhold til denne lille undersøgelse kan vi konkludere, at eleverne ikke har et aktivt sprog for hvad de lærer. De er ikke i stand til at formulere klart hvad de lærer og hvorfor.

Der kan sagtens være masser af feedback fra lærerens side, men for eleverne er det ikke en del af deres bevidsthed - og ikke noget som de aktivt kan sætte ord på.

Billedet som tegnes her er i forhold til de opstillede kriterier er:

Eleverne kan ikke formulere klart hvad de lærer og hvorfor

4.6 Spørgeskema om lærerfeedback på 9. årgang (workbook side 61) - 10 elever

Eleverne var meget positive i deres tilbagemeldinger, og der tegnes generelt et billede af elever som oplever deres lærere som engagerede og passionerede.

Lærerne beskrives som værende organiserede og forberedte. De forklarer, hvad der skal læres og hvorfor. Lærerne kommer med evalueringer og tests. De gør, at eleverne er glade for at være i klassen.

Lærerne støtter også eleverne i deres læreproces, de underviser på en måde, så man kan forstå opgaverne og de er imødekommende overfor alle i klassen.

Lærerne har tydelige regler og er fair, hvis reglerne brydes. De styrer klassen godt.

Der må tages forbehold for validiteten af denne lille undersøgelse. Eleverne blev bedt om at tænke på en lærer, mens de udfyldte spørgeskemaet - og det kunne se ud som om, de alle tænkte på en lærer, som de var positivt indstillet overfor og var meget tilfreds med.

Der var i hvert fald ingen af de spurgte elever, som var uenige -eller meget uenige i spørgsmålene. Alle svarede enten meget enig eller enig.

Skulle vi have en større validitet skulle undersøgelsen udvides til flere elever på flere forskellige årgange.

4.7 Afsluttende bemærkninger

Kragelundskolen er på vej til at være en synligt lærende skole - med synligt lærende elever. Vi ser mange af kriterierne, og vil i næste skoleår arbejde videre. Marianne og Conny